

Korai gratuláció

A szegedi inzulinfecskendőről

Hobbyból találmány címmel cikket írtam lapunk március 3-i számában, dr. Agócsi János szegedi körzeti orvos egykezes injekciós készülékéről, amely célszerűségénél, egyszerűségénél fogva szinte megváltás a cukorbeteg számára. A cikk megjelenése után egyre-másra érkeztek dr. Agócsi címére az érdeklődő levelek. A Gyógyászati Segédeszközök Gyára (Budapest) kérte a készülék rajzait, fényképeit: „Válalatunk foglalkozni akar a témával” — írta Antal István igazgató. Az Egészségügyi Minisztérium Orvosi Műszerügyi Intézete arról értesítette dr. Agócsit, hogy a mintapéldányt és a rajzokat, fényképeket küldje meg újítási osztályának. Tokár Péter, az Újítók Lapja felelős szerkesztője fényképet, leírást, rajzot kért, hogy teret szenteljen lapjában a találmány bemutatására.

Óriási

érdeklődés

Az Orvosi Műszerkereskedelmi Vállalat is szorgalmazta a prototípus fényképek megtekintését. A Hódmezővásárhelyi Elektrofém Ktisz viszont sajnálatát fejezte ki, hogy a készülék gyártására nem tud energiát fordítani, mert kapacitása már teljesen leköltött. Egy szegedi üzem főmérnöke kapva kapott volna a lehetőségen, hogy ők dobják piacra az injekciós készüléket. Közbejött viszont a Medcor Művek érdeklődése. Lipscher Ervin műszaki igazgatóhelyettes és Vaktor Imre iparjogvédő csoportvezető felkérték és megkapták tanulmányozásra a készülék proto-

típusát. Befutott közben egy külföldi érdeklődés is: Rózsza Lajos, a szabadkai Partizán Fabrika Bicykla i Motocikla vezérigazgatója levelében kérte dr. Agócsi közlelbbi címét. A készülék gyártása „üzemünk munkájához alapvető nyújtanak. Van-e lehetőség az együttműködésre a feltalálóval, vagy az illetékes magyar gazdasági szervekkel?” — írta.

Szerkesztőségünkhez jött sürgetni dr. Agócsi készülékének üzleti árusítását Lindtner Ferenc, Hattyas sor 77. szám alatti lakos:

— Tizenhat éves unokám cukorbeteg — mondta — és egyedül képtelen az eddig használatos fecskendő kezelésére. Apja munkahelyére viszi a készüléket és az inzulin, a gyerek meg úgy mászkál ki hozzá, hogy azt beadja neki.

Lindtner nagypapa azt is elmondotta, hogy a Gyógyászati Segédeszközök Gyára szegedi, Kálvin téri telephelyén már járt egy általuk nyrdett inzulin-fecskendő megvásárlása dolgában. Csak arra nem kapott választ, hogy az a készülék dr. Agócsi találmánya-e. Már-már gratuláltam a szegedi orvos-feltalálónak gyors sikeréhez, amikor kiderült, hogy a Gyógyászati Segédeszközök Gyára által ajánlott készülék nem az övé, hanem egy külföldi konstrukció, amit némi újítással hoznának forgalomba. Bartos Bertalan telepvezető csak vázlatos prospektust tudott a prototípusról mutatni.

— A készülék gyártásának előkészítése folyik — tájékoztatót, közben benyitott az üzletbe egy fiatal nő és kérdezte:

— Kérem, az Önök készüléke ilyen-e, vagy ennél

jobb? — vette elő a táskájából az Originál Helinos Injekciós feliratú, úgynevezett kioldó billentyűs fecskendő készüléket.

Melyik a jobb?

Szerencsémre nekem nincs szükségem ilyen masinára, de ennek láttán tudtam hasonlítani: dr. Agócsi ennél praktikusabb, mert egy kézzel emlí. Igaz a tüt nem vágja be egy rugós szerkezet, mint ezen, de a Helinos nem húzza vissza a tüt. Dr. Agócsi készüléke visszahúzza. A Helinos típusú jóval nagyobb, s a nehézség miatt esetleg betörhet a tüt, s kisgyerekek aligha tudják önmagukon egyedül kezelni. Bartos Bertalan, aki felkereste dr. Agócsit és tárgyalt vele, elárulta, hogy tulajdonképpen az általam is látott Helinos-féle készülékhez hasonló az övé is, hozzátevé egy újítást, amelyet egy budapesti kiállításon már bemutatott.

Ezt a kiállítást Szegedről is megtekintették. Az inzulinos készüléknek irányárától — 520 forint — elképedt az érdeklődő. A szegedi orvos-feltaláló készülékének ára lényegesen kevesebb lehet majd. S aligha hihető, hogy a sok-sok ezer cukorbeteg kétféle készülékre ad ki pénzt. De minek itt kertelni, hiszen a Gyógyászati Segédeszközök Gyárának főmérnöke, Kuczik György időközben visszaküldte dr. Agócsinak a készülékről készített fényképeket, rajzokat: „Válalatunk — írta — a jelenlegi kifejlesztett típusnál az Ön által javasolt megoldást nem valószínű meg és egyelőre nem is célunk annak megvalósítása, tekintetel arra, hogy ilyen igény még nem jelentkezett nálunk.”

Nincs, aki gyártson

Hogy nincs rá igény? Sajnos van, Szegeden is több ezer a cukorbetegnek száma. Részrehajlás nélkül álljunk csak itt dr. Agócsi mellé. Az ő készüléke nem is „javasolt megoldás”, hanem egy teljesen új, önálló konstrukció. De miért is támogatná ezt a Gyógyászati Segédeszközök Gyára, amikor saját maga már kifejlesztett egy másik, bár kevésbé sikerült konstrukciót? Hogy ki minek a gyártására rendezkedik be, abba nem illik beleszólni. De hogy egy magyar születésű konstrukciót érdemes és kell támogatni, az bizonyos. Vagy lehetséges, hogy dr. Agócsi találmányát a külföldi érdeklődés előbb karolja majd fel? Aztán pedig majd kintről vásároljuk meg ugyanazt, amit itthon is lehetne gyártani, s mi hoznánk forgalomba külföldön is — jó pénzért.

Lódi Ferenc

Taxirendelés, nehézségekkel

Seres János Szeged, Petőfitelep, Duna utca 13/b szám alatti lakos szóvá teszi levelében, hogy a vasúti nagylomásról nyilvános telefonon kért taxit, amikor két idős beteg rokonát otthonába akarta szállítani a vonattól, s a taxirányító megtagadta kérését teljesítését. Miután levélírónk személyi adatait megkérdezte, közölte vele, hogy „a telefonon kért taxikkal visszaélések történtek”, ezért nem küldhet taxit.

A 10. AKÖV személyforgalmi osztályától kapott információ szerint — a visszaélések elkerülése végett — csak olyan telefonon leadott rendelést fogadhat el a rendelő, amelyen a megrendelőt visszahívhatja ellenőrzésként. Az irányító tehát a forgalmi előírások szerint járt el.

Véleményünk szerint ezt

A jobb eredményekért

Gazdálkodási versenyre szólítja a megye szövetkezeteit a mindszei Tiszavirág Tsz

Nagy hagyományai vannak a termelési mozgalmaknak a mindszei Tiszavirág Tsz-ben. A gazdaság két esetben nyert vándorzását a tsz-ek országos termelési versenyében és a szocialista brigádmozgalom is négy éves múltat tekint vissza. Tavaly 19 munkacsapat folytatótt egymással páros versenyt, míg az idei évre vonatkozóan 25 tízfős munkacsapat tett vállalat.

A munkamozgalmak eddigi sikerei készítették a szövetkezet tagjait arra az elhatározásra, hogy a KMP megalakulásának 50. évfordulójára termelési versenyre szólítja a megye tsz-eit. A jubileum tiszteletére kezdeményezett termelési versenyfelhívás a következőket tartalmazza:

„Az idén a gazdálkodási színvonal további növelésével, a gondos növényápolással, időbeni betakarítással, a

költségek csökkentésével összbevételei tervünk 10 százalékos túlteljesítését válnak. Tsz-ünk az 1967-es évet tekintti bázisevéként és ehhez mérjük bevételei tervünk alakulását. Az önköltséget az erőgépeknel, a gépkocsioknál, a fogatosoknál 2 százalékkal csökkentjük. Az öntözésnél a tartósabb szárazság esetén a gépek teljesítményét 1100 üzemiórán belül határozzuk meg.

A gazdaság vezetősége gondoskodik arról, hogy minden tag teljesíteni tudja az alapszabályban meghatározott munkanapokat. A tagok viszont azt vállalja, hogy az elmúlt évi igazolatlan mulasztásokat 5 százalékkal csökkentik. Balesetelhárítási előadások szervezésével a dolgozók megfelelő felvilágosításával és a balesetek megelőzésével ugyanazak 5 százalékkal csökkentjük a baleseteket.

Tagfelvételkor az illetékes brigádvezető oktatja ki az új dolgozókat az övrendszabályokra.

Szövetkezetünkben továbbra is elsődleges feladatnak tekintjük a szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztését, s az idén három új brigáddal növeljük a szocialista brigádok számát.

Kérjük a megye közös gazdaságait, csatlakozzanak jubileumi versenyfelhívásunkhoz.”

Pálkó Ferenc

elnök

Horváth József

párttitkár

A mindszei Tiszavirág Tsz tagsága az elmúlt héten munkacsapat- és brigádgvűléseken vitatta meg a megyei versenyfelhívást, s a különböző üzemágak dolgozói helyi vállalásokkal, gazdálkodási javaslatokkal alaposították meg a közös versenyvállalást.

Kábelaknában

— Van ebben a mester-ségben valami különös? Nem hiszem. Munka ez, olyan, mint bárkié. Apám kovács volt; egész napja a tűz meg az üllő között telt el. A kovács hozzátartozik a tűzhöz, az üllőhöz, a nagykalapáshoz. Mi meg a köteg színes vezetékhez, a tárcsás telefonkagylóhoz. És a hallózáshoz.

Kétszer két méteres rés az aszfalton: kábelakna. Fellette a kekszínű sátor feszül. A ponyva alatt ipari tanuló járval dolgozik a műszerész. Két lépéssel odébb autók, lovakocsi, gyalogjárók. Az akna forgalmas útkereszteződés mellett van. Leereszkedek a szűk helyre. Kivételesen, mert idegennek ez tilos birodalom.

Látja ezekben az ólomcsövekben szaladnak a vonalak. De ne írja így, kinevetnek a kollegák, szaknyelven máshogy hívjuk. A csövekben sok ér fut, a földalatti vezetékek helyettesítik a póznára feszített drótokat. Minél modernebb egy város — annál kevesebb drót van a háztetőkön. Az „elhantolt” kábelek biztonságosak. Viszont vigyázni kell, nehogy elázzanak, mert akkor megsüketül a telefon. Most is emiatt vagyunk itt.

Kezébe veszi a rézrózpott tárcsás kagylót. Beköti a kék és piros végű drótokhoz. — Hallod, Pista, „átbeszéljük” a vonalat. Egy, kettő, három. Rendben.

Az aknában csend lett, a műszerész összekötötte a vezetékek köteget. Táskájából kormos forrasztópákát, cint és gyantát szed elő, majd éles késsel még egy-kettőt alakít az ólomköpenyen.

— Na, meglennék. Gyűjtsd

be fiam a lámpát! — mondja segédjének.

— Ennyi az egész, végigmertünk a szoba jöhető szá-lakon... Arrébb két utcával, adódott a hiba. Most csak be kell takarni a huzalozást, utána összeforrasztom a védőburkolatot. Reggel hétkor kezdünk, délre itt se vagyunk.

— Hogyan lett telefonsze-relő?

— Szentesen, a város szé-lén állt apám műhelye. Nagy-on nehezen éltünk belőle. Az egyik bátyám kapta a kovácmesterséget, a másik gazdálkodó, a harmadik tanár lett. A szüleim valami rendes megélhetést, ahogy nevezték: nyugdíjas állami állást akartak szerezni. A MÁV-nak nem kellett. Véletlenül sikerült a posta.

Elnyomja a cigarettát, néhány ügyes mozdulat — és a cin ezüstösen futja be az illesztést. A műszerész nagyon sokszor csinálhatta ugyanezt; pontosan a kellő ideig melegíti az anyagot, a forró pákával úgy dolgozik, mint más a kanállal az ebédnél. Utoljára végigsimogatja a forrasztást — ahogy a kötést az orvos.

— Sikerült a „választás”?

— A fiamat is erre a pályára számom. Persze, nemcsak azért, mert a posta jó nyugdíjas állás. A gyerek szereti a szerszámot, otthon mindig barkácsol. Jó érzés olyan titkokat elmondani a fiamnak, amelyeket harmadik éven át felszed az ember. Természete van a réznek, az ólomnak, a beke-litnek. Meg mindennek, amivel csak dolgozunk. Ha a fiam becsülettel megtanulja ezeket — első ember lehet a szakmában. Ma a jó szakmunkás felé a tanárral,

a mérnökkel és sorolhatnám még kikkel. Becsülete, pénze is olyan, mint amilyen dukál. — Most a nyugdíj előtt elmondhatom: szomorú búcsúm lesz. Szívemhez nőtt a munkám, higgye el. A vásárnapoknál jobban „szere-tem a hétköznapiaknak. Nagy itt a szabadság... Egyszer fent a háztetőn a szélben, máskor meg lent, itt az aknában. Melyik szakmában adatik, hogy két világot lásson az ember? De a világ se lenne meg telefonok, jó vezetéknek nélkül... —

— Leírnám a nevét?

— Tölem igen, de minek?

— mondja Kovács IV. Illés. Homlokára tolja a kék bocs-kai sapkáját és mosolyogva nyújt kezét.

— Még kikapnák a szabálytalanságért — öreg postás létemre idegent engedtem az aknába... —

Matkó István

Új gyár épül

A Peremartoni Ipari Robbananyaggyárban épül fel az ország első összetett — nitrogént, foszfort és káliumot egyaránt tartalmazó — műtrágyát készítő üze-mé. Az új üzem tervelt az angol Spencer cég készítette. A technológiát ugyanettől az angol cégtől vesszük át. Az eredeti elképzelésekhez mérten, mint Szabó Gellért, a gyár igazgatója nyilatkoztában elmondotta: kereken egymillió dollárt sikerült megtakarítani a tervek és a technológia megvásárlási költségeiből. A már nyelbe ütött megállapodás szerint az angol cég ugyanis csak a tervek lényegét adja, a részterveket viszont már hazai szakemberek készítik el. A gépi berendezések közül is csak a legfontosabb műszereket és irányító rendszereket — az összes berendezések mintegy húsz százalékát — vásárolták meg az angol cégtől. A többit a hazai gyarak készítik el.

Ásványi műtrágya

A Szovjetunióban tavaly több mint 40 millió tonna ásványi műtrágyát állítottak elő. Az előirányzat szerint 1970-ben 62 millió tonnát kell gyártani. Az országban csupán 1967-ben üzembe helyezték a vahsi nitrogén műtrágya gyárat (Tadzsik Köztársaság), a szolgorszki 2. sz. káliumkombinát második részlegét (Belorusszija), valamint több vegyipari kombinátban, műtrágyagyártó üzemrészeket létesítettek.

Előkelőségek

A legfurcsább törvény

Kevesen tudják, hogy a legfurcsább törvény egy Borneo környéki szigeten volt életben évszázadokon át. A törvény értelmében azt, aki

egy fuldokló nőt a tengerből, halálal bűntették. A szigetlakók persze nem haragudtak a nőkre, csak azért hozták a törvényt, mert büszkéek voltak pompásan úszó asszonyaikra. Azt is hozzá kell tenni, hogy egyetlen asszony sem fulladt a tengerbe.